

Biotheek Netknipsels #210 – 17 aug 2007

Ik lees dat de Belgische consument zich minder dan voorheen bekommert om het feit dat de producten die hij koopt wel duurzaam zijn geproduceerd. Zoekt jan-modaal vooral nep en pep i.p.v. de essentie? Of is het begrip duurzaam toch te hol of te complex? Omdat ik het niet beter kon verwoorden nam ik de column van Peter van Vliet op in deze knipsels: “En passant zadelt hij goedwillende burgers en consumenten op met een hoop onnodige twijfel over hoe het dan wel goed te doen. Met als gevolg dat die mensen afhaken en voorlopig met geen stok meer tot milieubewuster leven te bewegen zijn.” Maar moge het duidelijk zijn dat als je biologisch koopt je per definitie kiest voor een duurzaam milieu!

Dirk Verdickt
voor de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Peeters investeert miljoen euro in duurzame landbouw
Demonstratieprojecten duurzame landbouw 2007
Duurzaamheidscriteria op terugweg bij shoppende Belg?
Van de akker op het bord
Waar is het landelijke Wallonië met zijn lieflijke natuur gebleven ?
Rik Dedapper voorvechter voor biologische land- en tuinbouw
Nieuw boek over geitenmelk voorgesteld op Reigershof * gratis exemplaar *
Uw bioagenda

INTERNATIONAAL

Wereld - Groei in bio-verpakkingen voor dranken te traag
Wereld - FAO: 32% meer voedsel bij omschakeling naar bio
Nl - Biologische landbouw biedt mondiale voedselzekerheid
Nl - Glutenvrije keten voor quinoa en amaranth
Nl - Duinboerendag op melkveebedrijf
Nl - Groene menukaart in Limburgse restaurants
Nl - Stichting behartigt belangen biologische boomkwekers - update
Nl - Onderstammen komkommer getest in Bleiswijk
Nl - Kengetallen centraal in bedrijfsnetwerk pluimveehouderij
Nl - Hulptroepen en correctiemiddelen tegen bladluizen
Nl - 'Tophoreca-ondernemers willen exact weten waar boerenkaas vandaan komt'
Nl - Stichting behartigt belangen van biologische boomkwekers
Nl - Biologische kasteelt in ontwikkeling
Nl - Gezondere moedermelk door biologisch eten
Nl - Aantal biologische boeren groeit
Nl - Coniferenziekte veroorzaakt door kleine kever
Nl - Liegen tot je groen ziet
D - Afzet biologisch vlees blijft klein in Duitsland
D - Nieuwe bio-dynamische wortel op Duitse markt: Oxhella
Natural Beauty Summit Launched

NATIONAAL

Peeters investeert miljoen euro in duurzame landbouw

Net als zijn voorganger wil Vlaams landbouwminister Kris Peeters mee helpen bouwen aan professioneel geleide land- en tuinbouwbedrijven. Met naar eigen zeggen vooral aandacht voor economische aspecten maar evenzeer voor de sociale en de ecologische, met innovatie als sleutelbegrip. De minister heeft voor dit jaar alvast één miljoen euro vrijgemaakt voor nieuwe demonstratieprojecten die moeten bijdragen tot de verduurzaming van de agrarische sector.

Er wordt door universiteiten, onderzoeksinstituten als het ILVO en de vele praktijkcentra heel wat innovatief onderzoek gedaan op het vlak van verduurzamen van de land- en tuinbouw. "Essentieel is echter dat nieuwe mogelijkheden op het vlak van duurzame praktijken en technieken zo snel en zoveel als mogelijk geïmplementeerd worden op de land- en tuinbouwbedrijven", aldus Peeters.

Om die reden heeft de minister één miljoen euro vrij gemaakt voor nieuwe demonstratieprojecten. Bedoeling is dat erkende centra eerder korte projecten opzetten die gericht zijn op het sensibiliseren van landbouwers en tuinders door het demonstreren van nieuwigheden. De projecten moeten wel betrekking hebben op welomschreven thema's: de gezondheids-, vruchtbaarheids- en welzijnopvolging in de veehouderij, de implementatie van dierenwelzijns- en milieuwetgeving, de relatie mest-water en beschermingsmiddelen-water, het optimaal gebruik van dierlijke mest in de groenteteelt en het inspelen op de strenger wordende normen inzake voedselvoorziening op biobedrijven.(KS)

Meer informatie: Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling, Herman Vanderelst

Bron: Vilt, 12/08/2007

Demonstratieprojecten duurzame landbouw 2007

Het Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling van de Vlaamse Overheid doet een oproep voor het indienen van demonstratieprojecten rond bepaalde thema's in de dierlijke sector en in de plantaardige sector. Voor de biologische land- en tuinbouw is 1 specifiek thema bepaald. Deze oproep richt zich uitsluitend naar organisaties en instellingen zonder commerciële doeleinden. Om demonstratieprojecten uit te voeren dient een vereniging erkend te zijn als Centrum voor sensibilisering van meer duurzame landbouw.

Het doel van deze projecten is landbouwers en tuinders bewust te maken van nieuwe mogelijkheden op het vlak van praktijken en technieken en ze door demonstraties in de praktijk ingang te doen vinden op onze Vlaamse bedrijven. Deze praktijken en technieken moeten bijdragen tot meer duurzame land- en tuinbouwbedrijven. In de demonstratieprojecten wordt vooral het sensibiliseren van landbouwers en tuinders beoogd: er wordt veel belang gehecht aan het doen toepassen van de nieuwe inzichten uit de projecten bij de landbouwers en de tuinders zelf. Daartoe kan het werken met voorbeeldbedrijven of met groepen die samenkomen op praktijkbedrijven een belangrijke hefboom zijn. Een voorbeeldproject waarin bovenvermelde sensibilisering ruim is uitgewerkt, is ter beschikking bij de administratie.

...

De demonstratieprojecten moeten kaderen in een van de volgende thema's.
Dierlijke sector

1. Gezondheids-, vruchtbaarheids- en welzijnsopvolging als pijlers voor een duurzame veehouderij
2. Implementatie van dierenwelzijns- en milieuwetgeving
Plantaardige sector
3. Water en bemesting
4. Water en gewasbescherming
5. Optimaal gebruik van dierlijke organische mest in het kader van het nieuwe mestdecreet in de groenteteelt
Biologische sector
6. 100 % biovoer / synthetische vitaminen in de veehouderij
Vanaf 1 januari 2008 moeten alle biologische herkauwers 100 % biologisch gevoederd worden; momenteel is dit 95 %. 80 % van de rundvee- en geitenhouders weet op dit ogenblik niet hoe die laatste 5 % gangbare componenten te vervangen zonder toegevingen te doen naar productie, kostprijs of kwaliteit. Ook stelt zich de vraag hoe de synthetische vitaminen kunnen geweerd worden uit het voer zonder gezondheidsproblemen te krijgen.

Voor eenmagigen, die momenteel 85 % biologisch dienen gevoederd te worden, wordt het percentage verplicht te voeren biovoer 90 % vanaf 1 januari 2008, 95 % vanaf 2010 en 100 % vanaf 2012. Vanaf 95 % wordt echter verwacht dat de kwaliteit, en de productie sterk onder druk zullen komen, terwijl de kostprijs nog zal toenemen. De telers maken zich ook zorgen of er voldoende krachtvoederteelten regionaal zullen verbouwd worden. Daarenboven is nog steeds grote nood aan een alternatief voor synthetische aminozuren en vitaminen. Welke oplossingen bieden zich op bedrijfsniveau aan om te kunnen voldoen aan de wetgevende bepalingen en om op een competitieve manier een kwaliteitsvolle biologische veehouderij te garanderen?

...

Meer informatie:

Duurzame Landbouwontwikkeling - Demonstratieprojecten Ellipsgebouw (6de verdieping) - Koning Albert II-Laan 35, bus 40 - 1030 Brussel (wegbeschrijving) Tel. 02 552 79 04 - Fax 02 552 78 71 Herman Van der Elste-mail: herman.vanderelst@lv.vlaanderen.be Tel. 02 552 79 08 - Fax 02 552 78 71 Carine Gilote-mail: carine.gilot@lv.vlaanderen.be

Bron: Agripress, 13/08/2007

Duurzaamheidscriteria op terugweg bij shoppende Belg?

Criteria als arbeidsomstandigheden, eerlijke handel, dierenwelzijn en milieu staan vandaag minder hoog op de agenda van de consument dan een tijdje geleden. Nadat deze issues jarenlang sterk gestegen zijn op het prioriteitenlijstje van de winkelende Belg, is er dit jaar sprake van een afnemende interesse. De duurzaamheidsmoeheid lijkt toe te slaan, concludeert Ruben Mooijman van De Standaard uit de cijfers van de jaarlijkse Consumer Behavior Monitor van de consumentenorganisatie OIVO.

Tussen 2002 en 2006 nam het percentage consumenten dat zei arbeidsomstandigheden belangrijk te vinden bij de keuze van een voedingsproduct, spectaculair toe. In 2002 bedroeg het 30 procent, in 2006 was het 77 procent. Idem voor het belang dat men hecht aan eerlijke handel, dierenwelzijn en milieu. Vorig jaar zei zelfs 80 procent van de ondervraagden eerbied voor het milieu belangrijk te vinden. Maar dit jaar is de trend gebroken. Voor elk van de vier duurzaamheidsaspecten die het OIVO aan het consumentenpanel voorlegde, is de belangstelling afgenomen.

Met percentages van 61 tot 63 procent staat het duurzaamheidsbewustzijn nog altijd op een hoger niveau dan in 2002, maar het is duidelijk gedaald ten opzichte van 2006. Ook biologische producten zijn minder populair geworden. Bij de keuze van een voedingsproduct staat het biologische karakter

ervan op de allerlaatste plaats. Slechts 23 procent zegt er belang aan te hechten. Vorig jaar was dat 74 procent. Bij de keuze van een voedingswinkel is de beschikbaarheid van biologische producten de op een na minst belangrijke overweging met 47 procent. Hier was de score vorig jaar eveneens 74 procent.

Woordvoerster Antoinette Brouyaux van het OIVO denkt dat de consument wat sceptisch is geworden over de mate van invloed die hij of zij kan uitoefenen. Ook denkt ze dat er twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van labels. De geringe beschikbaarheid van duurzame producten zou ook een rol kunnen spelen. "De mensen blijven geïnteresseerd, maar de producten zijn niet zo gemakkelijk te vinden. Hoe weet je bijvoorbeeld of de arbeidsomstandigheden in orde zijn bij de productie van een artikel? Daarover bestaat nauwelijks informatie".

Bij de keuze van een voedingsproduct is het criterium kwaliteit gestegen van 93 naar 100 procent. Het percentage mensen dat versheid belangrijk vindt, ging van 73 naar 98 procent.(KS)

Meer informatie: Consumer Behavior Monitor 2007

Bron: Vilt, 14/08/2007

Van de akker op het bord

Voor kleine boertjes, die hun producten kleinschalig met liefde tot wasdom brengen, is in deze maatschappij, waar alles draait rond lage prijzen, efficiëntie en grootschaligheid, nog weinig plaats. Gelukkig zijn er de lokale boerenmarkten, waar landbouwers hun dagverse producten rechtstreeks aan de man brengen. Wij bezochten negen boeren-, bio- en gemengde markten en kwamen tot een merkwaardige vaststelling : terwijl het gamma bioproducten steeg in warenhuizen en gespecialiseerde gezondheidswinkels, kende de verkoop ervan op de boerenmarkten eerder een terugval.

Antwerpen : kleine biomarktjes Dilbeek : rechtstreeks uit de grond Gaasbeek : de groentetuin van het Pajottenland Knokke : hoogstaande kwaliteitsmarkt Leuven : gemengd aanbod Woluwe : uitsluitend bio Louvain-la-Neuve : met zijn tweeën Namen : verspreide slagorde Verviers : goed maar weinig

Homogene biomarkten vind je in Antwerpen-stad wel, op de Veemarkt en de Draakplaats (binnenkort opnieuw Dageraadplaats), maar ze worden maar één keer in de maand gehouden. Het aantal marktkramers is vrij gering zodat ook de verscheidenheid aan producten bescheiden blijft. Door het kleine aantal deelnemers én bezoekers is het moeilijk om de sfeer met deze van een reguliere markt te vergelijken. Het is jammer voor beide partijen dat deze markten niet frequenter georganiseerd worden, wat zeker tot de bekendheid ervan zou bijdragen. Mogelijk zou daar op korte termijn en onder impuls van het stadsbestuur toch verandering in komen. De biomarkt op de Antwerpse Veemarkt stond oorspronkelijk op het Falconplein waar hij meer aantrekkingskracht genoot. Op de Veemarkt, die met de mooie Sint-Pauluskerk op de achtergrond qua gezelligheid en sfeer zeker niet moet onderdoen, lijkt dit marktje een verscholen bestaan te leiden. Naast onder meer groente- en fruitkramen is bioslager Michel Goessens uit Herzele in de Vlaamse Ardennen een trouwe standhouder. Al zijn vleeswaren worden door Blik gecontroleerd en hij koopt ze aan bij biologische boeren in de Vlaamse en Waalse Ardennen. Het vlees wordt door hem in eigen werkplaats op ambachtelijke wijze versneden en verwerkt.

Veemarkt, 2000 Antwerpen, elke eerste zondag van de maand, van 10 tot 16 uur. Draakplaats (binnenkort opnieuw Dageraadplaats), Antwerpen, elke eerste vrijdag van 15 tot 19 uur.

"Dilbeek, waar Vlamingen thuis zijn", vermeldt de tekst op de gevel van het Cultureel Centrum

Westland. Op de parking heeft iedere zaterdagvoormiddag een drukbezochte boerenmarkt plaats. François Van den Begin, die groenten en bloemen verkoopt, was een kwarteeuw terug de initiatiefnemer. Hij begon met zes kleine landbouwers, nu zijn er een twintigtal kramers. Vroeger werden er ook producten van biologische teelt verkocht. De mensen komen voor de dagverse kwaliteit en voor de prijzen. Je vindt er zeldzaam fruit, zoals hoogstamfruit uit Vlezenbeek en schudderkes of pruimpjes zo groot als druiven, afkomstig van vijfhonderd jaar oude bomen. Inge Van den Putte verkoopt prachtige, niet-besproeide blauwe bessen, braambessen, rode en witte trosbessen, frambozen en Schaarbeekse krieken. Bij haar ben je ook goed voor producten van geitenmelk, zoals kaas, yoghurt met eigen fruit, pudding... alles puur natuur! Kweker Rogier Eulaerts uit Tremelo verkoopt sneeuw witte champignons en oesterzwammen. De al wat oudere Josef Modens biedt vleesprinsessen aan van 30 cm lang en zonder draden. Hij is ook gespecialiseerd in kruiden en jonge plantjes voor de moestuin. Walter Willems presenteert verse geitenkaas en scharreleitjes. Danny Renders is een van de laatste veertig druivenkwekers uit de streek van Hoeilaert. Zijn druiven, van de variëteiten Royal, Ribier, Muscat d'Alexandrie en Leopold, zien er heerlijk uit. Evelien Cromphout is de lachende dochter van Hof te Mols uit Pepingen. Moeder staat in Halle en zij in Dilbeek met rijstpap, vanillepudding, plattekaas, yoghurt en andere derivaten van koemelk, bereid zonder kleurstof of bewaarmiddelen.

Boerenmarkt Dilbeek : parking Cultureel Centrum Westland, zaterdag van 9.30 tot 12 uur.

De Boerenmarkt van Gaasbeek werd op 6 juni 1981 opgericht als eerste boerenmarkt in de regio, waar landbouwers hun verse hoeveproducten rechtstreeks aan de man konden brengen. De markt van Gaasbeek was een opstand tegen de machtige Boerenbond en groeide uit tot een begrip. Dat komt niet alleen door de kwaliteit van groenten, fruit en zuivelproducten, maar ook door de idyllische ligging op het dorpspleintje aan de kerk. Zo'n dertig landbouwers verkopen er op zaterdagmiddag hun producten. Voorwaarde is dat minstens 70 procent van de uitgestalde waren en alle groenten afkomstig zijn van eigen teelt of productie. Je vindt er : handfruit, waarbij hoogstamfruit, aardappelen, biologische vruchten van het Bioschuurke, vlees van eigen productie, zuivelproducten van Hof Oude Smisse, zelfverwerkte producten als boerenjongens, perensiroop, appelgelei, confituur, vlierbessensiroop en hoeve-ijs. Naar aanleiding van dit succes volgden andere gemeenten het voorbeeld, zoals Dilbeek, Gooik, Oetingen, Roosdaal, Schepdaal en Terafene.

Boerenmarkt Gaasbeek : Arconateplein, zaterdagmiddag van 15 tot 17 uur.

Stad Knokke organiseert elke woensdag en zaterdag een voedingsmarkt op het Gemeenteplein. Strikt genomen is dit geen biomarkt, maar de ambachtelijke producenten die hier al jaren, samen met biologisch-dynamische landbouwers en verkopers van bioproducten hun waren aan de man brengen, maken deze markt bijzonder populair. Als er in Vlaanderen een kwaliteitslabel voor markten zou bestaan dan zou de Knokse editie op basis van organisatie, aanbod en verscheidenheid zeker in aanmerking komen. "We streven naar een breed aanbod van kwaliteitsproducten die op een aantrekkelijke en hygiënische manier gepresenteerd worden", zegt verantwoordelijke Christos Baltogiannis. "Dat impliceert dat er uiteraard plaats is voor biologische producten die de markt extra aantrekkingskracht geven." Pierre Lutin en zijn medewerkers, bijvoorbeeld, telen sedert 1984 in Moerkerke groenten onder het biogarantielabel Blik. De biologisch-dynamische tuinbouwer koopt fruit bij collega-telers die op dezelfde basis werken en ook het uitheemse fruit is gecertificeerd afkomstig uit de biologische landbouw. Lutin gebruikt voor zijn kraam, als enige op de markt, nog de oude schragen. "Wij stellen die inderdaad alleen voor hem op. Dat neemt zo'n drie kwartier in beslag maar Pierre staat erop en is al jaren een trouwe marktkramer voor wie we graag die uitzondering maken", zegt Baltogiannis. Een andere uitspringer is de kraam van De Zonnegaard van Mark en Martine Van den Berghe. Zij maken in Zuienkerke biologische geitenkaasjes.

Gemeenteplein, Knokke, elke woensdag en zaterdag van 7 tot 14.30 uur.

Het idee om in het historische centrum van Leuven een echte boerenmarkt te realiseren moest men al snel opbergen wegens gebrek aan deelnemers. Een markt trekt maar klanten als er voldoende kramers zijn met een ruim aanbod en wanneer hun standen ook netjes aan elkaar sluiten. Een markt die niet homogeen of overzichtelijk is, lusten de kopers niet. Want ook heel wat mensen komen voor de gezelligheid. Om het draagvlak breder te maken besloot men de zaterdagmarkt in de Brusselsestraat bij voorkeur open te stellen voor producenten die eigen goederen verkopen. Zo vind je ambachtelijk gemaakte koopwaar naast producten van duurzame en biologisch-dynamische landbouw. Schaapherder en kaasproducent Peter De Cock uit Acremont bij Bertrix verkoopt bijvoorbeeld een mooi assortiment schapenkaasjes. Naast zachte kaasjes, gekorste kazen en blauwschimmelkazen biedt hij ook yoghurt, boter en melk aan. Al dit lekkers komt recht van de boerderij maar is niet officieel biologisch gecertificeerd. Ook Remy Schiffeleers van het ecologisch geitencoöperatief De Levende Aarde uit Alken is een trouwe standhouder. Hij verkoopt zeventien verschillende geitenkazen afkomstig van melk uit eigen boerderij. "We werken volgens het principe van duurzame landbouw en voederen onze dieren met zelfgewonnen klavers en grassen", vertelt hij. "Onze producten dragen geen biolabel maar dat hoeft niet meteen voor mij. Ik zie in supermarkten dure bioproducten liggen uit Spanje, Italië of verder en stel me vragen over het vervuilend effect van het transport. Bovendien zijn de werkomstandigheden in die bedrijven vaak niet ideaal."

Brusselsestraat, Leuven, elke zaterdag van 9 tot 18 uur.

In het steegje naast het jongerenhuis Le Gué en in de aula heeft iedere woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag een biomarkt van bescheiden formaat plaats. Een select publiek, bestaande uit mensen die begaan zijn met de eigen gezondheid en die van onze planeet, bezoekt deze minimarkt. In de hal zitten twee Noord-Afrikaanse jongens op een stoel achter hun kisten met groenten ongeïnteresseerd te knikkebollen. Het valt op dat heel wat van hun groenten en zelfs de mensen die in de hal rondlopen, er, merkwaardig genoeg, ongezond uitzien. Gelukkig zijn de groenten van Elementerre bij de kraam in de steeg van een superieure kwaliteit. La Fermière de Mean is een zuivelbedrijfje dat zijn eigen kaas verkoopt. Bij Bionam draait het rond brood, gemaakt met biologische gist of met zuurdesem, en er zijn ook groentetaarten te koop. Bij kruidenier Terra e Tavola ben je op het goede adres voor biologische wijn, sausen, confituur zonder suiker en producten uit Toscane en Sicilië. Er is ook een ambulante slager, La Bouch'Bio, die biologisch vlees en vleeswaren van landelijke rassen als blonde d'Aquitaine, charolais en limousin verkoopt vanuit zijn beenhouwerij op wielen. Er wordt alom Frans gesproken en het sfeertje is enigszins alternatief.

Biologische Markt Le Gué : 300 Rodebeeklaan, Woluwe. Woensdag van 16 tot 19 uur, zaterdag van 8 tot 13 uur.

Panier du Vevy is één van de twee biologische producenten op de markt van Louvain-La-Neuve op de Place de l'Université, nog geen vijftig meter van het nieuwe winkelcentrum aan de Place de l'Accueil. Met al dat commerciële geweld zo dicht in de buurt moet je al heel veel zin en geduld hebben om naar de twee biologische kramen op zoek te gaan. Die tweede koopman is overigens de vriendelijke Stéphane Marchand, die met zijn Bouch' Bio (www.labouchbio.com) 's vrijdags van 16 tot 20 uur ook aanwezig is op de markt La Plante in Namen en op zaterdagochtend op de markt van Sint-Lambrechts-Woluwe. Marchand is bescheiden maar gaat erg professioneel te werk. Hij is te allen tijde bereid om uitleg te geven over producten en de beste bereidingswijze. De varkenslagerib die wij er kochten was uitermate smakelijk.

Louvain-la-Neuve, Place de l'Université, dinsdag van 9 tot 17 uur.

Aan de voet van het justitiepaleis, op een steenworp van de kathedraal, vindt op zaterdagochtend de Naamse versmarkt plaats. Volgens de Biottin Alimentation (zie kader) zijn er op deze idyllische plek

vijf biologische marktkramers met producten van eigen teelt te vinden. Dat klinkt veelbelovend, vooral ook omdat Namen het historische bolwerk van de ecologische beweging in Franstalig België is. Het walhalla voor de biologische consument, zou je dus denken. Maar helaas. Om te beginnen hebben de vijf kooplui niet eens de moeite genomen om hun kraampjes bij elkaar te zetten en zo een biologische kern te vormen. Zie ze dan maar eens te vinden tussen de talloze niet-biologische concurrenten met hun vaak indrukwekkende assortiment. Dat laatste blijkt niet bepaald het sterkste punt van het biologische vijftal, dat van presentatie ook geen werk maakt. Alsof het oog van de biologische consument niet wat wil. De enige kraam die hier een bescheiden vermelding verdient, is weerom die van Panier du Vevy. De keuze aan groenten is gevarieerd en de presentatie gesoigneerd.

Namen, Place du Palais de Justice, zaterdag van 7 tot 13.30 uur.

De zaterdagochtendmarkt van Verviers heeft plaats rond het fraaie gemeentehuis. Verspreid over het plein staan drie kraampjes met biologische producten. Aan de ene kant van het gemeentehuis hebben Ignace Sépulcre en Le Chemin Vert postgevat, maar hun assortiment - kaas en allerlei soorten brood - lijkt als twee druppels water op elkaar. Je kunt beter meteen doorlopen naar de kraam van Al'Binète, de vermaarde winkel uit Luik die inmiddels niet meer uit het biologische leven is weg te denken en in de heuvels rond deze provinciehoofdstad over een mooie kwekerij met kas- en veldgroente beschikt. Het aanbod is van eerste kwaliteit, in elk seizoen. Al'Binète (binète betekent 'schoffel' in het Waals) is ook wekelijks van de partij op de markten van Hoei, Spa en Malmédy en heeft in de loop der tijd een trouwe schare klanten opgebouwd. Die kunnen er eveneens terecht voor een keur aan biologische zaden (zie www.semaille.com).

Markt Verviers : Grand Place en rue de Mont Moulin, zaterdag van 7 tot 17 uur.

Bron: Knack / Weekend Knack, 15/08/2007

Waar is het landelijke Wallonië met zijn lieflijke natuur gebleven

Hebben de kleine boeren en biologische verwerkers in Wallonië er soms allemaal de brui aan gegeven ? Op de markten laten ze zich in ieder geval nauwelijks zien. Gelukkig kan de biologisch bewuste consument in het Franstalige deel van ons land voor zijn inkopen altijd nog de Biottin Alimentation raadplegen, een jaarlijks door Nature & Progrès uitgegeven gids met een overzicht van alle ecologische boeren, winkels en markten in Wallonië. Verrassend genoeg is er geen enkele puur biologische markt te vinden. Verder dan wat gespecialiseerde kraampjes op traditionele markten gaat het niet, en zelfs die zijn meestal nog op één hand te tellen. Zo staat er op de Luikse zondagsmarkt La Batte slechts één verkoper met voornamelijk biologische melkproducten en een uitgebreid assortiment brood.

Bron: Knack / Weekend Knack, 15/08/2007

Rik Dedapper voorvechter voor biologische land- en tuinbouw

Met Rik Dedapper (93) verliest Vlaanderen een voorvechter voor biologische land- en tuinbouw. De Gelenaar ontpopte zich door zelfstudie als een creatieve duizendpoot.

Rik Dedapper zag het levenslicht op 4 september 1913 in Gent. Hij stierf op 6 augustus in Geraardsbergen, maar een halve eeuw van zijn creatieve leven woonde hij in Geel.

Rik schreef acht boeken over biologische land- en tuinbouw, ontpopte zich tot vooruitstrevend vakbondsman, zat voor de Volksunie in de gemeenteraad van Geel en schopte het door zelfstudie op het einde van zijn actieve loopbaan tot leraar arbeidsanalyse aan de technische school in Geel.

Vader was een gedreven man die steeds vooruit wilde. Zijn liefde voor milieuvriendelijk tuinieren stamt uit zijn jeugd. Hij hielp op het tuinbouwbedrijf van zijn vader in de buurt van het Sint-Pieterstation in Gent. In die tijd was er van chemicaliën geen sprake. Voor vader was biologisch tuinieren vanzelfsprekend, getuigt zoon Julien Dedapper uit Kasterlee.

Rik Dedapper begon na zijn actieve loopbaan aan een kruistocht voor milieuvriendelijke land- en tuinbouw. Hij laat een indrukwekkend oeuvre aan boeken en tijdschriften na. Vader was de laatste jaren van zijn leven bezig aan memoires. De familie gaat zorgen dat zijn laatste werk gedrukt geraakt, aldus Julien Dedapper, die als imker de liefde voor biologische producten van zijn vader erft.

Rik Dedapper schenkt zijn lichaam aan de wetenschap. Er is een afscheidsliturgie in de Sint-Amandskerk in Geel op maandag 13 augustus om 11.30u.

Bron: Agripress, 11/08/2007

Nieuw boek over geitenmelk voorgesteld op Reigershof

Voedingsingenieur Frank Van Boxstael heeft tijdens de opendeurdagen van de biologische geitenboerderij Reigershof in Klemskerke een nieuw boek voorgesteld over geitenmelk, een initiatief van de Vlaamse Beroepsgeitenhouderij. "Geitenmelk is gezonder dan gewone melk en lichter verteerbaar", aldus de auteur.

Geitenmelk is volgens voedingsingenieur Frank Van Boxstael en veehouder Renaat Devreese van het Reigershof gezonder dan de hittebehandelde U.H.T.-melk die we in de supermarkt kopen. "De hittebehandeling schakelt enkele goede voedingselementen uit. Bovendien is geitenmelk lichter verteerbaar", legde Frank Van Boxstael vorig weekend uit.

Waarom is geitenmelk dan wel zo gezond? "Voor jonge baby's kan moedermelk niet door koe- of geitenmelk worden vervangen door de onaangepaste samenstelling", zegt Van Boxstael. "Maar voor kinderen is verse, rauwe melk bijzonder gunstig: ze bevordert de ontwikkeling van het immuunsysteem, het zenuwstelsel en de regulering van de energiebalans. Een effect dat je niet hebt bij gebruik van hittebehandelde melk. Verse geitenmelk is ook erg geschikt om tal van aandoeningen en problemen te voorkomen, zoals osteoporose en hart- en vaat-aandoeningen. Geitenmelk bevat bovendien meer vitamine B3 en heeft een gunstigere vetsamenstelling", luidt het.

De voorstelling van het boek op de boerderij van landbouwer Renaat Devreese, lokte zo'n 80 geïnteresseerden. De opendeurdagen draaiden uit op een overrompeling. "We zijn zeer tevreden over de opkomst", zegt Renaat Devreese. "Heeft dit te maken met de bio-trend? Niet alleen, we merken ook een belangrijke tendens naar gezondheid en gezonde voeding". Recentelijk dook in Groot-Brittannië opnieuw mond- en klauwzeer op. Kwam het spook van de vernietiging in 2001 terug? "Zeer zeker", zegt Devreese met een wat stokkende adem. "We hebben er zelfs even aan gedacht om het evenement gewoon af te gelasten".(KS)

Tot eind augustus kunnen de lezers van Netknipsels een gratis exemplaar van dit nieuwe boekje 'Geitenmelk ... Gezondheid!' aanvragen bij de Biotheek. Stuur een e-mail met uw adresgegevens en als titel 'geitenboekje' naar mijnvraag@biotheek.be. Voor buitenlandse bestellingen zullen we de portkosten ten bedrage van 2,40 euro aanrekenen.

Bron: De Standaard, geknipt uit: Vilt, 14/08/2007

Uw bioagenda

Raadpleeg online de Biokalender:

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/agenda_consue.aspx?siteID=1

Raadpleeg online de Bio-Oogstfeesten kalender:

http://bioforum.be/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=723

Bron: de Biotheek

INTERNATIONAAL

Wereld - Groei in bio-verpakkingen voor dranken te traag

De drankenindustrie is te traag bij het benutten van kansen om biologische verpakkingen te gebruiken als verlenging van hun merk. Ook het feit dat de overheid biologische verpakkingen amper stimuleert, zorgt ervoor dat milieuvriendelijke materialen weinig worden gebruikt. Wereldwijd werd in 2006 10 miljoen liter in composteerbare flessen verpakt, staat in het marktrapport van Zenith International. Dat was wel 150% meer dan in 2005, maar het blijft een druppel op een gloeiende plaat.

23 miljoen euro was de omzet aan biologische verpakkingsmaterialen voor dranken in 2006. Er zijn de afgelopen jaren diverse soorten composteerbare drankverpakkingen van zetmeel en melkzuur (PLA) op de markt gebracht. De verwachting van verpakkingsfabrikanten is dat de consument hier voorkeur voor krijgt en dat de verpakkingswetgeving hierop aanstuurt. Maar de drankenindustrie loopt er nog niet warm voor.

Toch bieden de nieuwe materialen goede kansen om dranken nadrukkelijker te presenteren, aldus Zenith. Vooral dranken die de relatie leggen met natuurlijk, gezondheid, welzijn. In de voedingsindustrie zijn de nieuwe verpakkingen al wel verder doorgedrongen, in de drankenindustrie nog amper.

Volgens het Zenith rapport zou de overheid ook meer moeten doen aan het gescheiden inzamelen van bioplastics en PET-recycling. En via lagere belasting op dranken in bioplastic zou de overheid het gebruik kunnen stimuleren. Anders is het risico dat nieuwe productontwikkeling in de kiem wordt gesmoord. Toch verwacht Zenith flinke groei in de komende jaren: een vervijfvoudiging van het volume aan composteerbare drankverpakkingen in West-Europa en Noord-Amerika tot 135 miljoen liter in 2011. Maar door inspanningen van overheid en drankenindustrie zou dit cijfer aanzienlijk hoger kunnen zijn.

Bron: Packwire, 30/07/07, geknipt uit: [FoodHolland](#)

Wereld - FAO: 32% meer voedsel bij omschakeling naar bio

De wereldvoedselproductie kan met 32% toenemen bij volledige omschakeling naar biologische landbouw. Dit is een van de opzienbarende conclusies van deelnemers aan de grote FAO-conferentie (de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN) in Rome in mei dit jaar.

Onderzoekers van de Universiteit van Michigan zijn in juni met dezelfde conclusie gekomen. Met name ontwikkelingslanden kunnen hun opbrengsten sterk vergroten, door op biologische landbouw over te stappen. Recentelijk publiceerde de Volkskrant een artikel door o.a. Arie van den Brand, voorzitter van Biologica, waarin deze en andere inzichten bijeen worden gebracht met een heldere conclusie: de hele wereld kan biologisch eten. Zie ook hier.

Bron: [biologica](#), 14/08/2007

Nl - Biologische landbouw biedt mondiale voedselzekerheid

De prijzen voor voedsel op de wereldmarkten stijgen gestaag. De massale introductie van bio-brandstoffen, de groeiende wereldbevolking, de toenemende vleesconsumptie, de misoogsten onder invloed van klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit zetten onze voedselvoorziening onder druk. Volgens analyses van de VN landbouw en voedselorganisatie FAO kan biologische landbouw zorgen voor hogere voedselopbrengsten, ook in een veranderend klimaat.

Het volledige artikel:

http://www.biologica.nl/nieuws/index.html?http://www.biologica.nl/detail_page.phtml?&&page=voedselzekerheid_070726

Bron: Biologica

Nl - Glutenvrije keten voor quinoa en amaranth

Met graangewassen als quinoa en amaranth is mogelijk een keten voor glutenvrije producten op te zetten. Onderzoekers zijn op zoek naar marktpartijen die daar aan mee willen werken. Te denken valt aan bakkers, verwerkers, maar ook veredelaars en telers.

Het project is gestart omdat een teler enthousiast was over de teelt van amaranth, maar er nog geen afzet voor had. Bovendien is het handig de hele keten te organiseren, zodat de producten nergens in aanraking kan komen met gluten.

Wordt het product ergens in de keten vervuild met gluten, dan roept het allergische reacties op bij mensen die niet tegen gluten kunnen. Het project zet in op alle schakels van de keten, van teler tot verwerker. Ook wordt geprobeerd de teelt en verwerking biologisch te maken. Dat voegt een extra gezondheidsdimensie toe aan het product. Mogelijk zijn in de toekomst ook andere afzetmogelijkheden voor deze granen te vinden, omdat ze veel mineralen bevatten. Maar dat is nu nog niet aan de orde.

Bron: Agripress, 16/08/2007

Nl - Duinboerendag op melkveebedrijf

Biologisch melkveebedrijf Maasland, aan de Nieuweweg 3 in Dongen-Vaart, is zondag 26 augustus van 12.00 tot 17.00 uur plaats van handeling van de Duinboerendag.

Met dit jaarlijkse evenement proberen de zogeheten Duinboeren burgers te betrekken bij hun werk. Duinboeren zijn agrarisch die werken rond nationaal park de Loonse en Drunense Duinen.

Hun doel is om zo efficiënt mogelijk te werken, zonder het milieu te belasten.

Bron: Agripress, 16/08/2007

Nl - Groene menukaart in Limburgse restaurants

(Novum) - Mensen die bewust en biologisch willen eten, moeten dat ook buiten de deur kunnen doen. De Dierenbescherming heeft daarom in samenwerking met Limburgse restaurants en leveranciers een zogeheten 'groene menukaart' ontwikkeld.

Dinsdagmiddag vindt in het Kruissherenhotel in Maastricht een proeverij plaats waar de kaart wordt gepresenteerd aan het publiek.

In de dertien deelnemende restaurants in Maastricht, Sittard en Roermond hebben de klanten de keuze uit verschillende maaltijden die bestaan uit biologische en diervriendelijke ingrediënten. De Limburgse afdeling van de Dierenbescherming hoopt zo meer restaurants en klanten bekend te maken met het 'groene' voedsel. Het gaat om een uniek project in Nederland.

Duurzame producten en bewust eten winnen terrein in Nederland. Hoogwaardige grondstoffen en een goede omgang met mens en dier in het productieproces zijn voor steeds meer consumenten belangrijk, stelt de Dierenbescherming. De consumentenbestedingen aan biologische producten

groeiden vorig jaar met bijna tien procent tot 460 miljoen euro, blijkt uit cijfers van het Platform Biologica.

Het aandeel van biologische producten in de horeca blijft achter bij dat in supermarkten en speciaalzaken. Biologica wijt dat in de 'Biomonitor 2006' vooral aan langlopende contracten. Wat echter in de praktijk ook een rol blijkt te spelen, is de onbekendheid van 'groene' leveranciers bij de horecaondernemers. Het is vaak moeilijk om aan de juiste producten te komen, stelt het Platform Biologica.

Bron: Agripress, 14/08/2007

NL - Stichting behartigt belangen biologische boomkwekers - update

Onlangs is in Almkerk de Stichting Biologische Boomkwekerijgewassen opgericht door de heren J. Hak en B. van Vulpen.

Deze stichting met deelnemersraad heeft tot doel het biologische boomkwekerijproduct te promoten, knelpunten in de sector op te lossen en de positie van de biologische boomkwekerij te versterken door het delen van kennis en ervaringen en het verwerven van subsidies. Kwekers van boomkwekerijgewassen met ecologisch keurmerk (SKAL of gelijkwaardig) of zijnde in omschakeling kunnen toetreden tot de deelnemersraad.

De website www.Bioboombkwekerijen.nl zal vanaf nu ook onder het beheer van de stichting vallen. Deze website brengt het kwekersaanbod van biologische bomen en planten in beeld en tot nu toe doen 15 biologische boomkwekers er aan mee. De site beoogt verder uit te groeien en het complete aangeboden biologisch boomkwekerijsortiment inzichtelijk te maken. Potentiele afnemers (institutioneel en particulier) krijgen dan op eenvoudige wijze inzicht in het voorhanden zijnde biologische boomkwekerijsortiment en dat maakt de markt van vraag en aanbod transparanter.

Bron: Agripress, 13/08/2007

Nl - Onderstammen komkommer getest in Bleiswijk

Meerdere soorten aaltjes belagen de wortels van glasgroenten en vooral komkommer is gevoelig. Naast maatregelen zoals vruchtwisseling en natuurlijke grondontsmetting beperken ook onderstammen de schade aan het gewas.

Veel telers gebruiken Harry (Siclos angulatus) als onderstam. Maar deze onderstam is lastig te verenten en zorgt ook voor vermeerdering van aanwezige aaltjes. In een praktijkproef worden nu meerdere onderstammen getest op gevoeligheid met als ras Aviance.

Onderzoeker Jan Janse van WUR glastuinbouw vond ook dit jaar een sterke vermeerdering van aaltjes (*Meloidogyne incognita*) op de onderstammen. We hebben dit jaar meerdere onderstammen in Bleiswijk geplant en na infectie beoordeelt op aantasting en bezetting van aaltjes. De vermeerdering van de aaltjes op Harry heeft gevolgen voor de vervolgteelt en daarom zoeken we naar andere onderstammen die de nadelen van Harry niet hebben aldus Jan Janse.

Twee onderstammen kwamen in de proef qua aaltjesgevoeligheid wél goed uit de bus. Het kan echter zijn dat dit resultaat is beïnvloed door een iets later planttijdstip van deze onderstammen. De kieming van het zaad verliep namelijk trager. Half augustus is een nieuwe proef opgezet met deels dezelfde en deels nieuwe onderstammen. In totaal worden zeven onderstammen vergeleken met ongeënt. Er zal weer worden beoordeeld op gevoeligheid voor aaltjes en ook de productie zal

worden gemeten.

Meer informatie: * Jan Janse, Wageningen UR Glastuinbouw, jan.janse@wur.nl

Bron: <http://www.biokennis.nl/>

NI - Kengetallen centraal in bedrijfsnetwerk pluimveehouderij

Naast onderwerpen als uitloop, diergezondheid en mestverwerking staat het verzamelen van kengetallen centraal in het bedrijfsnetwerk pluimveehouderij. Het bedrijf Albatross verzamelt en verwerkt gegevens van de aangesloten bedrijven

. Kengetallen geven belangrijke informatie en worden strikt vertrouwelijk gehouden. Wel komen de cijfers aan de orde bij de regionale studiegroepen. Daar blijken ze meestal de aanleiding te zijn van inhoudelijke technisch / economische discussies waar iedereen zijn voordeel mee kan doen.

Leon Pijls is de drijvende kracht achter Albatross en werft pluimveehouders om zich aan te sluiten: "Dat is niet alleen maar goed voor ons bedrijf maar vooral voor de biologische pluimveehouders zelf en de sector", aldus Leon; "Hoe meer bedrijven meedoen hoe betrouwbaarder de informatie uit de getallen en hoe scherper de gemiddelden. Met behulp van koppelregistraties kunnen we ook resultaten van verschillende bedrijfssystemen of rassen (merken) vergelijken. Inmiddels leveren 19 bedrijven al hun gegevens aan, maar richting najaar verwachten we dat dit uitgroeit naar de koppelresultaten van tegen de 40 bedrijven. Het bedrijfsnetwerk is een unieke kans om in te stappen en betrouwbare informatie te verkrijgen en kennis mee te nemen uit de regiostudiegroepen. Deelname wordt dus beloond met inzicht in de biologische gemiddeldes. Dankzij dit project wordt instappen wel heel makkelijk gemaakt".

Meer informatie: *Leon Pijls, Albatross, info@albatross.nl

Bron: <http://www.biokennis.nl/>

NI - Hulptroepen en correctiemiddelen tegen bladluizen

Op 6 juli vond de Biobeurs voor glastuinbouw plaats. Naast kennismaking op de geïmproviseerde beursvloer op het bedrijf van Frank de Koning te Brielle werden kennis en ervaring op het gebied van plaagbeheersing uitgewisseld. Bij de beheersing van bladluizen staat biologische bestrijding centraal, maar soms moet er toch worden ingegrepen met correctiemiddelen. Komend najaar verwacht Ecostyle een toelating van Spruzit nieuwe formulering met uitvloeier op basis van raapzaadolie.

Biologie

Gerben Messelink van WUR glastuinbouw legt uit hoe ingewikkeld de voedselwebben in het gewas eruit zien. Naast gespecialiseerde natuurlijke vijanden zoals sluipwespen zijn er ook veelvraten die naast bladluizen ook eieren van gewenste bestrijders opeten. Zo at *Amblysesius swirskii* (succesvolle bestrijder van witte vlieg en trips) in een laboratoriumproef meer dan 80% van de galmugeieren en -larven op. Glastuinders moeten daarom vooraf goed afwegen welke bestrijders worden losgelaten.

Duidelijk is dat voorkomen altijd beter is dan genezen, tijdig uitzetten van natuurlijk vijanden en snel reageren als haarden ontstaan blijft het devies. Een recept is niet voor handen, want op sommige bedrijven ruikt de galmug veel bladluizen op, terwijl andere bedrijven het meer moeten hebben van sluipwespen en zweef- en gaasvliegen. De zweefvlieg *Episyrphus balteatus* is een veelbelovende bladluisbestrijder en lijkt goed te profiteren van nectarplanten zoals Crambe. Later dit jaar komen resultaten vrij van gecombineerde proeven.

Middel

Over het gebruik van Spruzit lopen de meningen uiteen, sommige telers melden gewasschade en groeiremming na het gebruik van het middel. Verkoopadviseur Jurgen Brokelman van Ecostyle adviseert het middel vooral pleksgewijs te gebruiken om haarden op te ruimen en de biologie in de kas in stand te houden. Hoewel het middel snel is uitgewerkt, doodt het wel alle koudbloedigen die worden geraakt met het middel. Spruzit kan worden afgewisseld met Insectcare of andere zeephoudende middelen die minder schade brengen aan de bestrijders.

Meer informatie: * Leen Janmaat, Louis Bolk Instituut, l.janmaat@louisbolk.nl

* Gerben Messelink, Wageningen UR Glastuinbouw, gerben.messelink@wur.nl

Bron: <http://www.biokennis.nl/>

Nl - 'Tophoreca-ondernemers willen exact weten waar boerenkaas vandaan komt'

Kaasspecialist Betty Koster uit Santpoort haalt voor de tophoreca en consumenten bijzondere boerenkazen naar Nederland. Zo'n 85% van haar kazen wordt door haar zelf geïmporteerd of bij de producent ingekocht en de overige 15% koopt ze bij de groothandel in Nederland. Voor het segment dat Koster bedient wil ze de naam weten van de melkveehouder die de melk voor de kaas heeft geproduceerd. De identiteit van een product wordt namelijk steeds belangrijker, merkt Koster.

De kwaliteit van een product staat bij Koster voorop. Een product hoeft niet per se biologisch te zijn, maar een groot deel van het assortiment is dat wel. Ook in Nederland haalt Koster 70% van haar kazen direct bij de boer. Volgens de ondernemster hebben de Nederlandse kaasmakende boeren het niet gemakkelijk. Veel van hen zijn voor het rijpen van de kazen afhankelijk van handelaren met oplegruimte. Die claimen exclusiviteit en kunnen de boeren qua prijs onder druk zetten.

Koster koopt de buitenlandse kazen jong en beschikt zelf over een ruimte om de kaas te laten rijpen. De horeca neemt 50% van de kazen af. De andere helft gaat rechtstreeks naar consumenten. Het aandeel van de horeca is wat afgenomen, maar dat heeft vooral te maken met de groei in particuliere klanten.

Bron: Financieel Dagblad, 10/08/07, geknipt uit: AgriHolland

Nl - Stichting behartigt belangen van biologische boomkwekers

Onlangs is in Almkerk de Stichting Biologische Boomkwekerijgewassen opgericht. Deze stichting met deelnemersraad heeft tot doel het biologische boomkwekerijproduct te promoten, knelpunten in de sector op te lossen en de positie van de biologische boomkwekerij te versterken door het delen van kennis en ervaringen en het verwerven van subsidies. Kwekers van boomkwekerijgewassen met ecologisch keurmerk of bedrijven die in omschakeling zijn kunnen toetreden tot de deelnemersraad.

De website www.bioboombkwekerijen.nl zal vanaf nu ook onder het beheer van de stichting vallen. Deze website brengt het kwekersaanbod van biologische bomen en planten in beeld en tot nu toe doen er 15 biologische boomkwekers aan mee. De site beoogt verder uit te groeien en het complete aangeboden biologische boomkwekerijsortiment inzichtelijk te maken. Potentiële afnemers krijgen dan op eenvoudige wijze inzicht in het voorhanden zijnde biologische boomkwekerijsortiment en dat maakt de markt van vraag en aanbod transparanter.

Bron: Stichting Biologische Boomkwekerijgewassen, 09/08/07, geknipt uit: AgriHolland

Nl - Biologische kasteelt in ontwikkeling

Op 13 juni jl. verscheen een artikel in het Agrarisch Dagblad waarin Biologica toelicht waarom zij in de huidige situatie voor bodemgebonden biologische kasteelt kiest, en substraatteelt afwijst. Dit artikel heeft veel reacties losgemaakt bij telers en media. Naar aanleiding van discussies met kastelers en nieuwe inzichten pleit Biologica voor een grondig onderzoeksprogramma, waarbij de doelen van biologische landbouw vooropstaan - en niet per se de huidige regels.

Naar aanleiding van de complexe problematiek rond biologisch kasteelt stelt Biologica voor om fors onderzoek te doen naar verbeteringen van huidige teeltmethoden, gebruik makend van kennis die is verworven in de gangbare kasteelt, en met behoud van het biologische gedachtegoed rond een gezonde voedingsbodem.

Europese regels en interpretatie

In de Europese verordening voor biologische landbouw zijn de beginselen van de biologische productie beschreven. Voor plantaardige teelten zijn twee beginselen essentieel:

- * gewassen worden op grondgebonden wijze geteeld;
- * vruchtbaarheid, stabiliteit en biodiversiteit van de grond worden in stand gehouden en bevorderd.

Bij open teelten staat “grond” gelijk aan de bodem - de bovenste laag van de aardkorst. In de huidige interpretatie van de biologische verordening is grondgebonden dan ook gelijk aan bodemgebonden. De gewassen worden in de bodem geteeld. Ook bij de kasteelt is deze interpretatie aangehouden in Nederland. Teelt in bakken of potten gevuld met grond of compost is nu niet mogelijk, binnen de Nederlandse interpretatie van de verordening. In het voornoemde artikel in het Agrarisch Dagblad werd dit toegelicht.

Biologische kasteelt staat voor uitdaging

Met natuurlijke bodemgebonden teelten lijkt het doel van een vruchtbare, stabiele bodem met een rijk microbieel bodemleven het beste bereikbaar. Voor biologische open teelten is inmiddels overtuigend bewezen dat deze aanpak werkt. Bij biologische kasteelten staan telers nog voor de uitdaging om ditzelfde te bereiken. Bij de intensieve bodemgebonden teelten doen zich echter enkele problemen voor, die nog volop in onderzoek zijn:

- * er treden mineralenemissies op die hoger zijn dan in systemen gebaseerd op substraatteelt;
- * door een beperkte rotatie van gewassen is er een verhoogde ziektedruk in de bodem en kan nog niet gesproken worden van een gevarieerder bodemleven bij deze biologische kasteelten.

Nieuwe kennis en mogelijkheden

In de gangbare glastuinbouw zijn grote stappen gezet bij het schoon (op gebied van gewasbescherming en bemesting) en energiezuinig produceren met substraatteelt. Mogelijk zijn onderdelen van deze kennis te gebruiken bij het oplossen van problemen met emissies en ziektedruk bij de biologische kasteelten. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld de teelt met grond in bakken, waarbij emissies worden opgevangen en opbouw van ziektedruk verminderd door (voorlopig) periodiek de bakken te vernieuwen. Maar dit is nog geen duurzame methode. De kernvraag blijft: hoe waarborg je rijkdom van het bodemleven en de hiermee samenhangende stabiliteit? Met nieuwe kennis zou een stabiel systeem ontwikkeld moeten worden met stabiele grond. Een geweldige uitdaging voor deze innovatieve sector. Op dit moment zijn er meer vragen dan pasklare oplossingen.

Onderzoek met duidelijke doelen

Biologica pleit dan ook voor een omvangrijk onderzoeksprogramma naar deze dilemma's bij de

biologische kasteelten. Nederland is voortrekker bij de innovatie in de gangbare glastuinbouw en moet dit ook worden bij de biologische glastuinbouw. Uiteraard zullen de resultaten van dit onderzoek op termijn gevolgen kunnen hebben voor de Nederlandse interpretatie van grondgebondenheid bij biologische kasteelten, waarbij het doel voorop staat: emissievrij produceren in een robuust systeem, in stabiele en gezonde grond.

Flexibiliteitsbeginsel

Een extra argument om kasteeltonderzoek niet te beperken tot bodemgebondenheid ligt bij de komende herziening van de Europese verordening. Bij klimatologische beperkingen krijgen individuele landen de mogelijkheid om af te wijken van de verordening - het flexibiliteitsbeginsel. In bijvoorbeeld de Scandinavische landen, waar de bodem te koud is, zou dit kunnen leiden tot het laten vallen van de eis tot bodemgebondenheid. Teelt met grond in bakken, zakken of op natuurlijke substraten (compostmengsels, kokosmatten) kan daardoor in die landen ook tot de mogelijkheid gaan behoren. Bij een internationale afzetmarkt voor biologische producten zou dit kunnen leiden tot ongelijke concurrentie, waarbij telers die moeten vasthouden aan bodemgebonden teelt, mogelijk in het nadeel zouden zijn.

Bron: Biologica, 15/08/2007

Nl - Gezondere moedermelk door biologisch eten

Een Nederlands-Zwitsers onderzoek heeft bevestigd dat moeders die biologisch eten, gezondere moedermelk hebben. Volgens onderzoeker dr Lukas Rist is dit onderzoek het bewijs dat biologisch voedsel gezonder is voor de mens.

Het onderzoek werd recent gepubliceerd in het vooraanstaande "British Journal of Nutrition". In het onderzoek werden 312 zogende Nederlandse moeders gevolgd. Moeders die minstens 90% biologisch consumeerden hadden hogere percentages CLA's in hun melk. Hoe groter het aandeel biologisch was in het voedingspatroon, hoe hoger het gehalte aan CLA's. Deze bevorderen onder andere het immuunsysteem. Er is een toenemend aantal wetenschappelijke aanwijzingen dat CLA's met name op jonge leeftijd een positief effect hebben op gezondheid.

Bronnen: Vakblad AGF, British Journal of Nutrition, geknipt uit: <http://www.biologica.nl>, 14/08/2007

Nl - Aantal biologische boeren groeit

Het aantal biologische bedrijven in Nederland is stijgende. Dit blijkt uit cijfers van SKAL over het eerste halfjaar van 2007. Goed nieuws, want ondanks een duidelijk stijgende biologische omzet nam het aantal bedrijven de afgelopen jaren lichtelijk af.

Het aantal aanmeldingen van nieuwe bedrijven is gestegen tot 67, tegen 15 in het eerste halfjaar van 2006. Een omslag dus. De afname van het aantal bedrijven sinds 2002 was vooral te wijten aan overschotten op de biologische markt voor varkensvlees en melk. Inmiddels is het vertrouwen in de markt zodanig gegroeid - er is sprake van aanbodskrapte op verschillende productgroepen - dat ondernemers de stap weer willen wagen.

Bron: artikel AD, 27/7/2007, geknipt uit: <http://www.biologica.nl>

Nl - Coniferenziekte veroorzaakt door kleine kever

De mysterieuze coniferenziekte die nu gevonden is in het zuidwesten van Nederland wordt

veroorzaakt door een kleine kever, aldus het toeleverende bedrijf voor de tuinbouw Mertens Agro in IJsselmuiden. Het kevertje knaagt aan de bladeren van de coniferen, maar brengt daar weinig schade toe. Het zijn de rupsjes van de kever die water en voeding uit de wortelpunten van de coniferen zuigt, waardoor de conifeer afsterft.

In IJsselmuiden zijn enkele jaren geleden al meer dan tien gevallen voorgekomen en bij Mertens Agro denkt men daar een goede bestrijding voor in huis te hebben. Toen enkele jaren geleden de eerste meldingen binnenkwamen van deze geheimzinnige ziekte heeft Mertens de hand kunnen leggen op een speciaal ontwikkeld biologisch bestrijdingsmiddel. Via een kweekbedrijf worden aaltjes betrokken, die in de grond de rupsjes van de Taxuskever opzoeken en infecteren.

Voor een haag van 100 meter is er een doosje met pasta nodig, waarin de aaltjes leven. Voor deze afstand gaat het in totaal om 50 miljoen aaltjes. Zo gauw ze in de grond onder de taxushaag gebracht worden, komen de aaltjes tot leven, gaan zich vermenigvuldigen en zoeken de larven van de taxuskever op, die daarna door de aaltjes geïnfecteerd worden.

Bron: De Stentor, 6/08/2007, geknipt uit: AgriHolland

Nl - Liegen tot je groen ziet

Klimaatliegen lijkt een (inter)nationale sport te worden deze zomer. Nu realiseer ik me dat sinds het klimaat een hot item is geworden, de gekste zaken van een groen randje worden voorzien. En dat onwelgevallige gegevens nogal eens de neiging hebben om quasi ongemerkt te verdampen. Dat mag van mij best, zolang het maar bijdraagt aan de duurzaamheid. Maar het moet wel een beetje redelijk blijven.

De afgelopen twee jaar hebben we op het randje van een economische recessie geleefd en zo, stukken minder productief dan we gewend zijn, samen maar liefst twee procent co2 minder uitgezweet (tijdens ook nog uitzonderlijk zachte winters). Dat wordt als een mooie besparing voorgeschoteld, terwijl het eigenlijk een achterstand van 50% op de doelstelling betekent. En voor het gemak vergeten we maar even dat een flink deel van de door ons gebruikte energie in die periode in het buitenland is gekocht (en de uitstoot daarvan telt voor ons dus niet mee). Bovendien reden we ondertussen zelf vrolijk 30% meer uitstoot bij elkaar dan in 1990 (de peildatum voor de besparing).

Roetfilters een goed idee? Niet zo heel erg, als je kijkt naar de omstandigheden waaronder het daarvoor noodzakelijke platina wordt gewonnen en hoeveel energie het kost om die dingen te fabriceren. In gewoon Nederlands heet dat het verplaatsen van problemen.

Wat te denken van de uitspraken van milieugoeroe Chris Goodall, die doodleuk verkondigt dat je beter met de auto naar de super kan gaan dan lopend. Omdat al dat geloop zoveel honger veroorzaakt, dat het produceren van de hoeveelheid voedsel die nodig is om die honger te stillen schadelijker zou zijn voor het milieu dan het verbranden van een paar liter benzine. De gezondheidskosten als gevolg van toenemend overgewicht door gebrek aan beweging, de milieubelasting van het fabriceren van al die auto's et cetera et cetera gaan zijn waarnemingsvermogen kennelijk te buiten. En passant zadelt hij goedwillende burgers en consumenten op met een hoop onnodige twijfel over hoe het dan wel goed te doen. Met als gevolg dat die mensen afhaken en voorlopig met geen stok meer tot milieubewuster leven te bewegen zijn.

En op de valreep bedachten ze bij ING nog even dat met wat CO2-compensatie autoracen ook wel groen te wassen valt.

Selectieve geheugens van journalisten, halve waarheden van overheidsdienaren, uit hun verband

gerukte onderzoeksresultaten van wetenschappers en verstandsverbijsterende natte jongensdromen van bankiers. De groene leugen regeert lustig tijdens het Haagse zomerreces.

Peter van Vliet

De auteur is voorzitter van stichting iNSnet

Bron: <http://www.insnet.org>

D - Afzet biologisch vlees blijft klein in Duitsland

Het marktaandeel van biologisch vlees in het totale vleespakket bij Duitse consumenten groeit weliswaar, maar blijft klein.

Dat blijkt uit onderzoek van het Duitse marktonderzoeksbureau ZMP. De totale Duitse afzet van biologisch vlees groeide vorig jaar met 20 procent.

Het marktaandeel van biologisch rundvlees in de totale Duitse rundvleesafzet bedroeg vorig jaar 1,7 procent. Bij varkensvlees lag het aandeel van biologische producten aanzienlijk lager met 0,5 procent. Bij pluimveevlees lag het aandeel van biologisch nog lager (0,3 procent).

De Duitse levensmiddelenhandel neemt 30 procent van de verkopen van biologisch vlees in Duitsland voor zijn rekening.

Bron: Agripress, 15/08/2007

D - Nieuwe bio-dynamische wortel op Duitse markt: Oxhella

De biologisch-dynamische groeizucht heeft een nieuwe wortelvariëteit, die vanaf nu in de natuurwinkels van Phönix in het Rijn-Maingebied te vinden zijn.

De Oxhella kenmerkt zich door een overwegend aromatische smaak en valt op door de korte, ietwat gedrongen vorm. De Oxhella is een doorontwikkeling van de oude, bijna vergeten variteit Oxheart, die niet meer op de markt te verkrijgen is. Het zaadgoed van de Oxhella komt uit Engeland, en is ontwikkeld door het bedrijf Kultursaat e.V. Met name de smaak van deze wortel wordt door Kultursaat als bijzonder genoeg gezien, om deze wortel in de markt te zetten. Momenteel nog in een relatief klein gebied, maar dit moet zich gaan uitbreiden naar heel Duitsland en dan hoeft het ook niet alleen bij natuurwinkels te blijven. Biologische groothandelaren tonen zich verheugd over de Oxhella. Ze zien er kansen in om met deze wortel enkele hybriden die al in de supermarkt te vinden zijn, te gaan beconcurreren.

Bron: Agripress, 15/08/2007

Natural Beauty Summit Launched

London – Natural Beauty Summit, a series of international conferences that focus on Natural Cosmetics & Sustainability, has been unveiled by ITEC France and Organic Monitor.

The aim of Natural Beauty Summit is to create a forum to learn and discuss the key challenges the cosmetics industry faces in the areas of natural & organic products and sustainability. It aims to bring together key stake-holders like cosmetic manufacturers, ingredient suppliers, packaging companies, retailers, industry organisations, and investors and create a forum to discuss and debate these critical issues.

The inaugural conference, Natural Beauty Summit Europe (NBSE), will take place in Paris, 29-30th

November 2007. The conference will tackle major issues like defining natural cosmetics, standards & certifications, ingredients & formulations, sustainability & ethical sourcing, marketing & distribution, investments and growth strategies. Leading experts in the natural cosmetics industry will present papers in a high-level forum.

Horst Rechelbacher, founder of Aveda, will kick off the premier event with an opening address on the importance of sustainability. 'Sustainability in the Cosmetics Industry' is the theme of the first conference session. Topics covered in this session include ethical sourcing, traceability of ingredients, organic cosmetics, and corporate social responsibility. Leading organic cosmetic companies like Dr. Hauschka will be part of the panel discussion that will look at furthering sustainable initiatives in the cosmetics industry.

The second session will focus on technical issues and formulations. Major cosmetic ingredient companies like Cognis will share their experiences in developing natural replacements for synthetic chemicals. Other presentations will cover natural actives, preservatives, and novel ingredients. Also in the second session, the leading certification agencies like Ecocert, Soil Association and BDIH will be part of a panel discussion that looks at 'The Possibility of Harmonisation of Natural & Organic Standards'.

Sessions three and four of this two-day conference in Paris will focus on Marketing Ethical Cosmetics, and Regulatory & Investment Issues. Key topics in the third session include reaching the ethical consumer, building successful e-retailers, and the importance of concept stores. Tesco will share its experiences of its B-Naturals range of natural cosmetics, whilst top UK hair stylist Daniel Galvin Jr. will look at the growing needs of the salon & spa market.

The final session will have presentations looking at the implications of REACH on natural cosmetics, labelling & packaging issues. A key concern for natural cosmetic companies, 'Growth & Financing Options' will be addressed by the ethical bank Triodos Bank. The Greek company Korres Natural Products will share how it has gone from homeopathy to cosmetics, and how to develop a successful IPO. Other presentations will look at mergers, acquisitions and investments in the natural cosmetics industry.

Natural Beauty Summit is the result of a strategic partnership between ITEC France and Organic Monitor. Both industry leaders in their respective areas, the two organisations plan to host further Natural Beauty Summits in Europe and North America in 2008. Comments David Bond, CEO of ITEC France, 'we are proud to host the first-ever series of conferences on natural cosmetics and sustainability in Paris.'

Amarjit Sahota, director of Organic Monitor, is also excited about the conference series, 'Natural Beauty Summit has the hallmarks to become the premier learning and discussion platform for the natural beauty industry.'

For Further Information

ITEC France Contact

Mr. Hadi Nasri

Tel: +33 1 44 69 95 69

Organic Monitor Contact

Ms. Tina Gill

Tel: +44 20 8567 0788

Visit <http://www.natbeauty.org> <<http://www.natbeauty.org/>> for further details.

A complete conference programme will be available end-August.

About ITEC France (<http://www.beyondbeautyparis.com>)

Organiser of the international lounge Beyond Beauty Paris (Cosmeeting, Spa & Institut, Ingredients, Creative): the first event with a 360° overview of the beauty industry: brands, spas & beauty salons and suppliers. The launch pad of new and innovative brands, a laboratory of new ideas and prospective, the most comprehensive source of products and services... In 5 years Beyond Beauty Paris has become the must attend educational and networking event of the industry.

About Organic Monitor (<http://www.organicmonitor.com/> <<http://www.organicmonitor.com/>>) Organic Monitor is a business research & consulting company that specialises on the global organic & related product industries. Since its formation in 2001, Organic Monitor has been providing a range of business services to operators in high-growth ethical industries. Their business services include market research publications, customised research and business consulting.

Bron: Organic Monitor, 13/08/2007

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be <<http://www.biotheek.be>> U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Dominique Joos en Geertje Meire. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan geertje.meire@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1900 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de bioweek.

Aanmelden kan via de website: surf naar

http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/form_netknipsels.aspx of via een eenvoudig mailtje aan mijnvraag@biotheek.be.

Oude nummers kun je nalezen op

<http://bioforum.combell.net/biotheekbe_www/artikel.aspx?artikelID=106> , onder `archief`.